

**De Minister van
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
en
De Minister van Infrastructuur en Milieu**

Overwegende

dat het gebied Amsterdam Noord in de gemeente Amsterdam van algemeen belang is vanwege zijn historisch-ruimtelijk karakter;

dat het historisch-ruimtelijk karakter van dit gebied nog voldoende gaaf en herkenbaar is;

gelet op de artikelen 35 en 36 van de Monumentenwet 1988;

gehoord de deelraad van stadsdeel Noord, gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland en de Raad voor cultuur;

Besluiten

dat het gebied Amsterdam Noord in de gemeente Amsterdam, zoals is aangegeven op de bij dit besluit behorende begrenzingkaart met als kenmerk MSP/32/01 en zoals is omschreven in de toelichting bij dit besluit, wordt aangewezen als beschermd stadsgezicht in de zin van artikel 1, onder g, van de Monumentenwet 1988;

dat de vigerende bestemmingsplannen:

- Tuindorp Oostzaan, vastgesteld op 21 oktober 2008;
 - Tuindorp Nieuwendam en Buiksloot, vastgesteld op 27 mei 2005;
 - Oud Noord, vastgesteld op 26 september 2008;
 - Schellingwoude, vastgesteld op 30 mei 2012;
 - Kadoelen/Oostzanerwerf III, vastgesteld op 20 juni 2013;
 - Banne-Buiksloot II, vastgesteld op 19 juni 2013;
 - Nieuwendam-Zuid II, vastgesteld op 19 juni 2013.
- voldoen aan de beschermingsvereiste.

dat het vigerende bestemmingsplan Noord-Zuidlijn, goedgekeurd op 20 april 1999, niet voldoet aan de beschermingsvereiste;

dat de termijn waarbinnen een ter bescherming strekkend bestemmingsplan moet worden vastgesteld, wordt bepaald op 3 jaar.

Dit besluit wordt bekendgemaakt door plaatsing in de Staatscourant.

Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de daarvoor in aanmerking komende dag- of nieuwsbladen, aan de deelraad van stadsdeel Noord, aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland en aan de Raad voor cultuur.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt in de Staatscourant, schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de Minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op: www.bezwaarschriftenocw.nl

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Infrastructuur en Milieu,

namens dezen,

de Directeur van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

drs. Cees van 't Veen

Besluitmotivering Amsterdam Noord

Het gebied Amsterdam Noord maakt deel uit van de reeks aan te wijzen gebieden uit de MSP-periode 1850-1940, gelegen binnen de gemeente Amsterdam. Op 9 oktober 2012 is door de RCE de wettelijke aanwijzingsprocedure gestart met het gelijktijdig verzenden van adviesverzoeken aan de deelraad van stadsdeel Noord van de gemeente Amsterdam (hierna: de deelraad), aan de Raad voor cultuur en aan gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland (hierna: GS). Zowel de deelraad van stadsdeel Noord als GS hebben positief geadviseerd over aanwijzing tot beschermd stadsgezicht van het gebied Amsterdam Noord. De Raad voor cultuur heeft eveneens positief geadviseerd, met de kanttekening om een gedeelte van de Waterlandse Zeedijk niet op te nemen binnen het aan te wijzen gebied.

De deelraad is van mening dat de aanwijzing in hoge mate kan bijdragen aan de ruimtelijke en stedenbouwkundige kwaliteit van de vooroorlogse bebouwing en ziet aanwijzing tevens als een positieve impuls voor het gehele stadsdeel Noord. De deelraad geeft aan dat de vigerende bestemmingsplannen rekening houden met de aanwijzing als beschermd stadsgezicht. Ook bij de toekomstige en in voorbereiding zijnde bestemmingsplannen die van toepassing zijn op het gebied, wordt hiermee rekening gehouden.

De Raad voor cultuur acht de gebieden in Amsterdam Noord vanwege de ruimtelijke en cultuurhistorische samenhang beschermenswaardig, maar ziet de meerwaarde van een groot gebied ten opzichte van afzonderlijk aan te wijzen gebieden niet aangetoond. De Raad voor cultuur geeft tevens aan dat de inhoudelijke samenhang van het verbindingsdeel met het Zijkanaal tussen Floradorp en Tuindorp Oostzaan, niet blijkt uit de bijgevoegde informatie. De Raad voor cultuur adviseert derhalve dit verbindingsdeel buiten de bescherming te laten en Amsterdam Noord en Tuindorp Oostzaan als twee aparte beschermde gebieden aan te wijzen.

Gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland bevestigen het algemeen historisch, cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang van Amsterdam Noord, waarbij GS, overeenkomstig de toelichting, onderscheid maken tussen enerzijds de tuindorpen en parken en anderzijds de Waterlandse Zeedijk met dijk- en lintbebouwing en het haven- en kanalengebied in de Volewijk. GS kunnen het advies van de Raad voor cultuur om Amsterdam Noord en Tuindorp Oostzaan als twee aparte gebieden aan te wijzen niet onderschrijven. De Waterlandse Zeedijk wordt door de provincie gezien als een historische functionele drager en verbinder voor Amsterdam Noord.

Namens de Ministerie van OCW zijn de vigerende bestemmingsplannen getoetst op het beschermend karakter. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in bestemmingsplannen die betrekking hebben op de tuindorpen en parken en op bestemmingsplannen die betrekking hebben op de waterstructuren en de lint- en dijkdorpen. Bij de tuindorpen gaat het met name om bescherming van de ensemblewaarden van de bouwblokken en afzonderlijke buurten met gemeenschappelijke kenmerken. Daarnaast om de eenheid in ontwerp, gericht op symmetrie en stedenbouwkundige en architectonische samenhang van bebouwingseenheden, straten en pleinen. Bij de parken gaat het om behoud van de historische groenstructuren.

Bij de bestemmingsplannen die betrekking hebben op de waterstructuren en de lint- en dijkdorpen gaat het in hoofdzaak om het behoud van historische rooilijnen, bouw- en goothoogtes, bebouwingsdichtheden en behoud van landschappelijke structuren en waterpartijen. In de vigerende bestemmingsplannen, met uitzondering van het bestemmingsplan Noord-Zuidlijn, is de regelgeving en verbeelding per gebiedstypologie specifiek toegerust op bescherming van de genoemde historisch-stedenbouwkundige structuren en elementen. Tegelijkertijd wordt ruimte gelaten om binnen de historische structuren passende ontwikkelingen mogelijk te maken.

Een belangrijk argument om Amsterdam Noord als een groot gebied aan te wijzen en niet als meerdere afzonderlijke gebieden, zoals de Raad voor cultuur adviseert, is gelegen in de historische ontwikkeling van Amsterdam Noord in relatie tot de verovering op het water en de economische benutting van de ligging van Amsterdam Noord aan het water. De vanaf de middeleeuwen aangelegde Waterlandse Zeedijk vormde de basis voor het ontstaan van de dijkdorpen. De aanleg van het Noordhollands kanaal en het Noordzeekanaal in de 19^e eeuw vormden vervolgens de

mogelijkheid voor de industriële ontwikkeling van het gebied. De in de 20^e eeuw aangelegde tuindorpen boden moderne huisvestingsmogelijkheden voor arbeiders, met name werkzaam in de op scheepvaart gerichte industrie in Amsterdam Noord. Deze tuindorpen werden binnendijks, pal achter de dijkdorpen en linten van de Waterlandse Zeedijk aangelegd. Hierbij lagen de industriegebieden juist aan de buitendijkse zijde op het nieuw aangeplempte land uit de periode van de aanleg van het Noordzeekanaal. De dijk vormt zo als het ware de levensslagader van Amsterdam Noord waaruit de bebouwingsgeschiedenis tot aan 1940 nog steeds valt af te lezen. Derhalve vormt de Waterlandse Zeedijk de historisch-functionele drager en verbinder zoals ook verwoord door de provincie. Er bestaat dus een ruimtelijk-historische relatie tussen de dijk en de tuindorpen en overige structuren, reden om het gebied als een samenhangend gebied aan te wijzen.